

TAX-NEWS MAGYARORSZÁG 3/2011

2011. március

Tartalomjegyzék

- 1 Társasági adó: Hogyan kell kezelni a végleges pénzeszközátadást, a behajthatatlannak nem minősülő követelés elengedését? 1
- 2 Helyi iparüzési adó: Mik az adóalap megosztásának új szabályai? 3
- 3 Nemzetközi sarok – Ausztria: Milyen új kötelezettségünk keletkezhet osztrák építési vállalkozásunknál? 4

1 Társasági adó: Hogyan kell kezelni a végleges pénzeszközátadást, a behajthatatlannak nem minősülő követelés elengedését?

A 2010. évi beszámoló és társasági adóbevallás összeállításánál tekintettel kell lenni arra, hogy 2010-től megváltoztak a végleges pénzeszközátadással és az elengedett kötelezettséggel kapcsolatos társasági adó szabályok. A következőkben az új szabályozást és a kapcsolódó számviteli elszámolásokat ismertetjük.

Végleges pénzeszközátadás

A számviteli törvény szerint a véglegesen átadott pénzeszközt rendkívüli ráfordításként kell elszámolni, de ha költségek ellentételezésére adták, akkor egyéb ráfordításként. A másik oldalon, a kedvezményezett a kapott összeget rendkívüli bevételként, költségek ellentételezése esetén egyéb bevételként mutatja ki a könyveiben. A fejlesztési célra kapott pénzeszközt időben el kell határolni.

A 2010. előtt hatályos szabályozás szerint a véglegesen átadott pénzeszköz összegével meg kellett növelni a társasági adóalapot az átadónál, bizonyos korlátozott kivételekkel (pl. jogszabály előírása alapján átadott eszközöknél). A kedvezményezettnél a társasági adóalap csökkenthető volt a véglegesen átvett pénzeszköz következtében az adóévben elszámolt bevétellel.

2010. január 1-jétől a társasági adóalap módosítása megszűnt. A társasági adótörvény az átadónál a juttatást – néhány kivételtől eltekintve – elismeri költségként, és a kedvezményezettnél „adóztatja” azt. Kivételes szabályként nem minősül a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek és ezért növeli a társasági adó alapját a végleges pénzeszközátadás a következő esetekben:

- Külföldi illetőségű részére adták,¹
- A juttatásban részesülő az átvett pénzeszköz nélkül veszteséges lenne. A juttató csak akkor mentesül az adóalap növelés alól, ha rendelkezik a kedvezményezett nyilatkozatával arról, hogy az adóévi eredménye (a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredménye) a kapott pénzeszköz nélkül sem lesz negatív, és ezt a beszámolója elkészítését követően, a beszámoló másolatának megküldésével igazolja is. Ha a kedvezményezettnek nincs vállalkozási eredménye (pl. alapítvány), akkor erről is nyilatkoznia kell.

Ezekben az esetekben a juttató adóalapját meg kell növelni az átadás miatt elszámolt ráfordítással. Ez a szabály az átadott összeg kettős adóztatásához vezethet, mivel az átvevőnél szintén adóköteles lehet a bevétel (ez külföldi kedvezményezettnél a helyi szabályoktól függ). Külföldi viszonylatban a vonatkozó egyezmény alapján érdemes megvizsgálni (ha van ilyen), hogy van-e megoldás a kettős adóztatás elkerülésére.

Behajthatatlannak nem minősülő követelés elengedése

A számviteli törvény előírása szerint a vállalkozás az általa elengedett követelést rendkívüli ráfordításként, a kedvezményezett rendkívüli bevételként számolja el. Ha az elengedett kötelezettség eszköz beszerzéséhez kapcsolódik, a rendkívüli bevételt halasztott bevételként el kell határolni.

A társasági adótörvény 2010. előtt hatályos rendelkezései szerint az elengedett, behajthatatlannak nem minősülő követelés költségként elszámolt összege minden esetben növelte az adóalapot. A kedvezményezett ugyanakkor csak az eredeti jogosult által elengedett kötelezettséggel csökkenthette az adózás előtti eredményt.

2010. január 1-jétől az adózási szabályok megváltoztak. Az adózás előtti eredményt a behajthatatlannak nem minősülő elengedett követeléssel csak abban az esetben kell megnövelni, ha a vállalkozás a követelést kapcsolt vállalkozása részére engedi el. Nincs tehát adóalap-korrekció önmagában amiatt, hogy a vállalkozás magánszeméllyel, külföldi személlyel, vagy magánszemélynek nem minősülő belföldi személlyel szemben fennálló követelését engedi el. A kedvezményezett viszont az elszámolt bevétellel nem csökkentheti az adóalapot.

E szabályok miatt a kapcsolt felek között elengedett követelés is vezethet kettős adózáshoz, mivel a követelést elengedőnél nem elismert a ráfordítás, a kedvezményezett pedig köteles a bevételt leadózni (külföldi félnél a helyi szabályok függvényében).

Átmeneti szabályok

A 2009. december 31-éig véglegesen kapott pénzeszköz, elengedett követelés alapján elszámolt bevételre a társasági adótörvény 2009-ben hatályos szabályai érvényesek. Ez azt jelenti, hogy abban az adóévben, amikor e juttatások időbeli elhatárolásának megszüntetése

¹ A 2010. január 1-től 2010. május 14-ig hatályos szabály értelmében csak akkor kellett megnövelni az adóalapot, ha a külföldi illetőségű államával nincs kettős adóztatást elkerülő egyezménye Magyarországnak, vagy a juttatást ellenőrzött külföldi társaság kapta.

következtében bevételt számolnak el, ez a bevétel még levonható az adóalapból. Erre utoljára abban az adóévben van lehetőség, amelynek utolsó napja 2012-ben van.

2 Helyi iparüzési adó: Mik az adóalap megosztásának új szabályai?

Az adóalapot abban az esetben kell megosztani, ha a vállalkozás több önkormányzat területén folytat állandó jelleggel iparüzési tevékenységet.

Az általános megosztási módszerek alkalmazásának lehetősége az adóalap nagyságától függ. Ha a tárgyévet megelőző év adóalapja nem haladja meg a 100 millió forintot, választani lehet a személyi jellegű ráfordítással arányos és az eszközarányos megosztás között. Amennyiben az adóalap több 100 millió forintnál, akkor egyetlen megoldás lehetséges, a „kombinált” módszer. Ennek az a lényege, hogy az adóalapot részben a személyi jellegű ráfordítások, részben az eszközérték arányában kell megosztani az önkormányzatok között. Ezek a módszerek változatlanul érvényben maradnak.

Az adóalapnak a külföldön létesített telephelyen végzett tevékenységből származó része mentesül az iparüzési adó alól. A 2010. évtől a mentességnek már nem előfeltétele, hogy a külföldi telephely a vállalkozási tevékenységét terhelő helyi adót fizessen a másik államban. A külföldi telephelyre jutó adóalapot ugyanazzal a megosztási módszerrel kell meghatározni, mint a belföldi telephelyeknél.

Változások 2011. január 1-jétől

Az **építőiparban** módosul a telephely fogalma és új adóalap megosztási módszer alkalmazására van lehetőség. Ez azokat a vállalkozásokat érinti, amelyeknek a nettó árbevétele, valamint a befejezetlen termelés, a félkész és a késztermékek készletre vett állományának legalább 75%-a építőipari tevékenységből származik.

- Ha az önkormányzat területén székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó által folytatott építőipari tevékenység időtartama az adóévben meghaladta vagy előreláthatóan meghaladja a 180 napot, akkor a tevékenység megkezdésétől telephely keletkezik. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozásoknak emiatt be kell jelentkezni minden olyan érintett önkormányzatnál, ahol eddig nem jelentkeztek be, és az új szabályok szerint kell a várható adót bevallani.
- Az építőipari vállalkozók az általános módszerektől eltérően választhatják a következő megosztási módszert is. A teljes adóalap 50%-át az általános módszerek közül a személyi jellegű ráfordítással arányos vagy a kombinált módszer szerint, az adóalap másik 50%-át pedig az egyes építkezések miatt telephellyé váló települések között, az építőipari nettó árbevétel, készletre vett befejezetlen termelés, félkész és késztermékek adóév végi értéke arányában oszthatják meg.

A **távközlési vállalkozásoknál** a szolgáltatást előfizetők számlázási címe keletkeztet telephelyet. Az adóalapot emiatt az általánostól eltérő módszerrel kötelező megosztani. A megosztás alapja az adott településhez tartozó előfizetők száma, amelyhez az adóév első napjának előfizetői állományát kell alapul venni. Az új megosztási módszert a vezetékes távközlési tevékenységet folytatóknak 2011-től, a mobilszolgáltatóknak 2012-től kell

alkalmazni. A változás következtében a távközlési vállalkozásoknak várhatóan több önkormányzatnál kell adófizetőként bejelentkezniük. A 2011-ben kezdődő adóévben mulasztási bírság nem vehető ki, ha a vezetékes távközlési tevékenységet végző vállalkozás a bejelentkezési kötelezettségét a bejelentkezésre nyitva álló határidő utolsó napját követő 45. napig teljesíti.

A személyi jellegű ráfordítás-arányos és a komplex megosztási módszernél az ügyvezetők után figyelembe veendő személyi jellegű ráfordítás legalább 10%-át a székhely szerinti önkormányzatnak fizetendő adó megállapításánál kell számításba venni.

Nem alkalmazható az eszközérték-arányos megosztás, ha a székhely szerinti településen a vállalkozásnak nincsenek eszközei.

3 Nemzetközi sarok – Ausztria: Milyen új kötelezettségünk keletkezhet osztrák építési vállalkozásunknál?

2011. július 1-jétől kibővül a fővállalkozók felelősségi köre az alvállalkozók által be nem fizetett járulékok tekintetében. Építési vállalkozóknál már korábban is voltak speciális felelősségi szabályok a feketemunka visszaszorítása érdekében. Eszerint a fővállalkozó mögöttes felelősségét állapították meg az alvállalkozó be nem fizetett TB-járulékaikért, amennyiben azokat nem sikerült az alvállalkozótól behajtani. 2011. július 1-jétől ez kiegészül azzal, hogy a munkaadói járulékokért is felel a fővállalkozó a megbízási díjak 5%-ának megfelelő összegben.

A fővállalkozó mentesülhet a mögöttes felelősség alól, ha a megbízási díjból visszatart 20%-ot a TB-járulékokra és 5%-ot a munkaadói járulékokra (összesen tehát 25%-ot), és a levont összegeket befizeti a Bécsi Területi Betegbiztosítási Pénztárnak. Az átutalással egyidejűleg az alvállalkozó adószámát is közölnie kell majd a Pénztárral. A gyakorlatban várható ezért, hogy a fővállalkozó minden esetben le fogja vonni a 25%-ot a megbízási díjakból. Érdemes azonban megvizsgálni, hogy az alvállalkozó szerepel-e az osztrák megbízható adózói adatbázisban (HFU-lista), vagy tudja-e ott regisztráltatni magát, mert ekkor a fővállalkozó mentesül a felelősség alól és eltekinthet a levonástól is.

Ha a fentiekkel kapcsolatban bármilyen kérdésük lenne, készséggel állunk rendelkezésükre.

Kérjük, vegye figyelembe a következőket:

A FAL-CON „TAX-NEWS MAGYARORSZÁG“ hírlevelei a lehető legnagyobb gondossággal készülnek és gyors betekintést kínálnak az adójog aktuális változásaiba. Éppen ezért nélkülözik a teljesség és a részletekbe menő pontosság igényét.

Kiváltképp nem tudják a konkrét, egyedi esetek által megkövetelt személyes tanácsadást pótolni. Ezért kérjük megértésüket, hogy ezek tartalmáért, mint mindig most sem tudunk ilyen jellegű felelősséget vállalni.